

Pöytäkirja 2/2022

Vammaisneuvosto

Aika 3.3.2022 klo 14:00–17:15

Paikka Kaupungintalon valtuustosali, osoite Pohjolankatu 13 ja etänä Teamsilla

Käsiteltävät asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2 Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 3 Palveluliikenne Pikku-Peten liikennöintiäika supistuu maaliskuun alussa kolmipäiväiseksi	5
§ 4 Kajaanin esteettömyyskartoitus ja -suunnitelma	7
§ 5 Toimintakertomus vuodelta 2021	11
§ 6 Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2022	12
§7 Kajaanin kaupungin vammaisneuvoston edustajan ja varaedustajan nimeäminen hyvinvointialueen vammaisneuvostoon	14
§ 8 Esteettömien ja vaativien esteettömien talvireittien testaaminen Vuokatissa tapahtuma maaliskuussa 2022	15
§ 9 Nuorisovaltuuston edustajan ja varaedustajan nimeäminen vammaisneuvostoon	17
§ 10 Vammaisneuvoston tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2022	18
§ 11 Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous	20

Osallistujat

Jäsenet

Helena Ohtonen, kaupunginhallituksen edustaja

Rauni Heiskanen, KAPOVA ry, etänä

Hilkka Kananen, KAPOVA ry

Tarja Karjalainen, KAPOVA ry, etänä

Kaija Patronen, KAPOVA ry

Jorma Väyrynen, KAPOVA ry

Ulla Juntunen, Kainuun sote-kuntayhtymän vammaispalvelujen edustaja, etänä

Aki Räisänen, Kainuun sote-kuntayhtymän luottamushenkilöedustaja, etänä

Jari Kauppinen, ympäristöteknisen toimialan edustaja, etänä

Muut osallistujat

Tuula Heikkinen, sihteeri

Matleena Nikula, Rauni Heiskasen tulkki (poistui klo 16:30)

Tiina Rusanen, henkilöliikenteen asiantuntija (poistui §:n 3 jälkeen)

Poissa

Pöytäkirjan allekirjoitukset

Kaija Patronen
puheenjohtaja

Tuula Heikkinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty kokouksessa 3.3.2022.

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kokouksen alussa todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Vammaisneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyi.

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan kaupungin verkkosivuilla vammaisneuvoston sivustolla.

Ehdotus

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Kokouksen aikana oli rakennustöistä johtuvaa työn ääntä, joka häytti kokouksen kulkua. Pöytäkirja lähetetään sähköpostilla kokoukseen osallistujille kommentoitavaksi ja hyväksyttäväksi. Vastaukset liitetään pöytäkirjaan. Pöytäkirja vielä hyväksytään 7.4.2022 kokouksessa.

§ 3

Palveluliikenne Pikku-Peten liikennöintiäika supistuu maaliskuun alussa kolmipäiväiseksi

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kajaanin keskustan alueella liikennöitävä palveluliikenne Pikku-Peten liikennöintiäika supistuu kolmipäiväiseksi maaliskuun 2022 alussa. Kajaanin kaupunki on hankkinut Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa yhteishankintana palveluliikennettä useamman vuoden ajan. Kainuun soten yhtymähallitus teki kesäkuussa 2021 päätöksen, ettei Kainuun sote tue 1.1.2022 alkaen palveluliikenteen hankintaa. Kajaanin kaupunginhallitus käsitteli kesäkuisessa kokouksessa palveluliikenteen jatkoa. Kaupunginhallitus päätti, että palveluliikenteen hankintaan ei osoiteta lisärahoitusta Kainuun sotelta puuttumaan jäävän maksuosuuden kattamiseksi. Liikennettä hankintaan vain kaupungin nykyisellä maksuosuudella, jonka vuoksi liikennöintipäiviä vähennetään. Palveluliikennettä liikennöidään 28.2.–3.6.2022 ajalla kolmena päivänä viikossa.

Palveluliikenne Pikku-Pete on osa Kajaanin joukkoliikennettä. PikkuPete tarjoaa palvelua joukkoliikenteen käyttäjille joukkoliikenteen taksoilla. Muusta joukkoliikenteestä poiketen palvelubussi voi pysähtyä varsinaisten pysäkkialueiden ulkopuolella tai poimia matkustajan kyytiin vaikkapa kerrostalon piha-alueelta. Palveluliikenteen auto on matalalattainen, johon myös liikuntarajoitteisten on helppo nousta. Kuljettaja avustaa asiakkaita kyytiin nousemisessa sekä bussista poistumisessa. Pikku-Pete liikennöi aikataulutetun vakioreitit mukaan, mutta voi tehdä varsinaiselta ajoreitiltä pieniä poikkeamia noutaakseen asiakkaan kyytiin.

Vuoden 2022 kesäkuusta eteenpäin palveluliikenteen hankinta on vielä epävarmaa eli hankitaanko liikennettä ja, millä laajuudella liikennettä hankitaan.

Asiassa halutaan kuulla vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston mielipide.

Kokouksessa on paikalla asiantuntijana henkilöliikenteen asiantuntija Tiina Rusanen.

Päätös

Henkilöliikenteen asiantuntija Tiina Rusanen oli kertomassa palveluliikenteen tilanteesta. Palveluliikenne Pikku-Pete on osa Kajaanin kaupungin joukkoliikennettä. Vuonna 2021 palveluliikenteessä tehtiin reilut 5000 matkaa. Palveluliikennettä liikennöidään 1.3.2022 alkaen kolmena päivänä viikossa maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Nykyinen sopimus on voimassa 3.6.2022 saakka.

Kaupunginhallitus on päättänyt, että kaupungin maksuosuutta (n. 40 000/vuosi) ei nosteta, vaan liikennettä hankitaan käytössä olevalla määrärahalla.

On tärkeää saada kuljetuspalveluita, että pääsee liikkumaan, palvelubussi kun voi pysähtyä varsinaisten pysäkkialueiden ulkopuolella tai poimia matkustajan kyytiin vaikkapa kerrostalon piha-alueelta.

Muualta ei ole kysytty rahoitusta.

Mistä asti ihmiset pääsevät kulkemaan keskustaan? Palveluliikenne liikennöi vain taajama-alueelle (Kuurna Nakertaja Lehtikangas Huuhkajanvaara ja Lohtaja) eli noin viiden kilometrin päässä keskustasta.

Tiedottaminen on tärkeää.

Vammaisneuvosto seuraa tilannetta ja tietoa viedään yhdistyksille.

Tiina Rusanen tiedottaa vammaisneuvostoa, kun asiasta saadaan enemmän tietoa.

§ 4

Kajaanin esteettömyyskartoitus ja -suunnitelma

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Vammaisneuvosto 6.5.2021

Liikenneturvallisuustyöryhmän Rambollin edustaja Minna Nikula oli kokouksessa kertomassa liikenneturvaan ja esteettömyyteen liittyvistä asioista. Tieliikennelakiin ja sähköisiin kulkuneuvoihin liittyvistä asioista oli kertomassa Liikenneturvasta Eero Kalmakoski.

Päätös

Kajaanissa tarvitaan esteettömyyden kokonaistarkastelu ja niinpä on tarpeen tehdä esteettömyyskartoitus ja -suunnitelma. Ympäristöteknisen toimialan suunnitteluyksikkö kysyy konsulttiyhtiöltä, mitä kartoituksen ja suunnitelman tekeminen maksaa. Toteutus on syksyllä.

Perustetaan työryhmä, jonka vetäjänä ja koollekutsujana toimii suunnittelupäällikkö Jari Kauppinen.

Vammaisneuvostosta kartoituskävelykierrokselle ja suunnitelman tekemiseen osallistuvat Ulla Juntunen, Kaija Patronen ja Jorma Väyrynen.

Vanhusneuvostoa pyydetään nimeämään edustajat kartoituskävelykierrokselle ja -suunnitelman tekemiseen.

Vammaisneuvosto 23.9.2021

Oheisliite: Ramboll Finland Oy:n Tarjous Kajaanin ydinkeskuksen esteettömyyskartoituksen ja -suunnitelman laatiminen

Minna Nikula Ramboll Oy:stä osallistui vammaisneuvoston kokoukseen 23.9.2021 Teams-yhteydellä.

Päätös

Esteettömyyskartoitus alue on päätetty ja alue käydään systemaattisesti läpi kartoituksessa (alueen kartta on Ramboll Oy:n tarjouksessa).

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvoston jäsenet esittivät kohteita, joissa on hyvä käydä. Sellaisia kohteita ovat:

- Palvelutalot liikenneympyrän lähellä (mm. Arvola-koti).
- Kajaanihalli
- Virastotalojen alue
- Keskussairaalan alue
- Rautatieasema
- Museot
- Torialue
- Seminaarinkoulu
- Kalevan koulu
- Kaukametsän -sali

Esteettömyyskartoitus suoritetaan 24.9.2021 ja kartoitukseen osallistuvat vammaisneuvostosta Ulla Juntunen, Jari Kauppinen, Hilikka Kananen, vanhusneuvosto edustaja ja Ramboll Oy:stä Minna Nikula. Kokoontuminen on pääkirjaston ovella klo 9.00. Kartoitukseen otetaan mukaan Huilituvalta lainaksi saatava pyörätuoli.

Kartoituksessa tehdyt havainnot ja puutteet kirjataan ylös.

Vammaisneuvosto käy esteettömyyskartoituksen tulokset läpi seuraavassa kokouksessa marraskuussa.

Vammaisneuvosto 22.11.2021

Ehdotus

Minna Nikula Ramboll Oy:stä esittelee esteettömyyskartoituksen tulokset.

Vammaisneuvosto käy läpi esteettömyyskartoituksen tulokset.

Vammaisneuvosto 3.3.2022

Jari Kauppinen esittelee kokouksessa esteettömyyskartoituksen.

Oheisliite, Kajaanin keskusta-alueen esteettömyyssuunnitelma

Päätös

Jari Kauppinen esitteli kokouksessa esteettömyyskartoituksen ja -suunnitelman.

Esteettömyyssuunnitelman laatiminen käynnistettiin vammaisneuvoston aloitteesta. Myös vanhusneuvoston edustaja osallistui esteettömyyskartoitukseen. Esteettömyyskartoitus tehtiin keskustan alueella.

Huomioita suunnitelmasta

Suunnitelma on tehty ammattitaidolla ja työ on ollut hyvin perusteellista työtä.

Suojateiden kohdalla on paljon esteettömyyteen liittyvää parantamista (routavauriot, päällystevauriot, reunakivet jne.). Suojatiemaalaukset ovat kuluneita.

Luiskista ja portaista puuttuu molemmin puolisista kaiteita.

Kauppatorilla on reunakivien painumisia. Tulossa onkin torin kokonaissuunnittelu ja uudistaminen. Lähiaikoina käynnistetään suunnittelu torin alueesta.

Linja-autopysäkkien väylä on päällystetty jollakin muulla materiaalilla kuin asfaltilla eli linja-autopysäkit on merkittävä havainnollisemmin.

Ovien kynnykskorkeuksia ja ovileveyksiä on syytä tarkastella. Lisäksi ovet ovat raskaita avata.

Jalkakäytävillä tehdyt poikittaisurat haittaavat pyörätuolilla ja rollaattorilla kulkevia.

Esteettömien autopaikkojen leveys on liian kapea niiden autopaikkojen osalta, jotka ovat kadun suuntaisesti.

Muun muassa Kaukametsän alueella on käytetty ulkoalueilla laatoitusta, joiden välissä on rakoja. Niissä on hankala liikkua.

Suunnitelmassa oli ongelmankuvauksia kaiken kaikkiaan 217 kpl.

Mahdolliset jatkotoimet

Vähitellen asioita ryhdytään korjaamaan.

Kommentit

Kainuun sotien sairaalan pysäköintiongelmien suhteen on tehty suunnitelmia.

Polkupyöräilijät jalkakäytävällä: Onko Kajaanissa mietitty kevyenliikenteen väylien maalausta?

Jalankulun ja polkupyöräliikenteen erottaminen on uuden tieliikennelain mukaan tavoite ja ohjaava käytäntö. Väylän leveys täytyy olla riittävä. Asiaa täytyy miettiä ympäristöteknisellä toimialalla.

Millainen tilanne on turvakameroiden suhteen?

Vammaisneuvosto

Asiaa ollaan miettimässä ja kameroita ollaan asentamassa.

Teatteriin menon turvallisuus?

Pääteatterin invaluiska löytyy sisäpihan puolella.

Liikennevalojen ajastukset. Onko testattu, että pääsee tien yli turvallisesti?

Liikennevalojen ajoitus tapahtuu valtakunnallisten ohjeiden ja normien mukaisesti. Kun ennättää astumaan suojatielle vihreällä valolla, niin suojatien voi ylittää turvallisesti.

Onko lumiesteiden vuoksi tullut palautetta?

Onko sisätilojen esteettömyys kartoituksia tehty?

Uusia tiloja rakennettaessa esteettömyys otetaan huomioon jo sisätiloja suunniteltaessa.

Kaupungin valaistus pitäisi olla turvallisuutta edistävä.

Valaistus on mennyt hyvin eteenpäin. Kaikki valaistus on vaihdettu ledi-lamppuihin.

Kaupungin sisätilojen esteettömyyskartoitus, teatterin ja Sissilinnan esteettömyys otetaan seuraavaan kokoukseen ja tilakeskuksesta pyydetään henkilö kertomaan näistä asioita.

Esteettömyyskartoitus ja -suunnitelma lähetetään vanhusneuvoston käsittelyyn.

Vammaisneuvosto

§ 5

Toimintakertomus vuodelta 2021

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vammaisneuvosto hyväksyy toimintakertomuksen vuodelta 2021.

Liite 1: toimintakertomus vuodelta 2021

Päätös

Hyväksyi ja lähetetään kaupunginhallitukselle tiedoksi.

§ 6

Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2022

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vammaisneuvoston jokaiseen kokoukseen sisältyy Kainuun sotien hallituksen, ympäristötekniikan toimialan, Kainuun sotien vammaispalveluiden ja yhdistysten lyhyt katsaus puheenvuoro.

Päätös

Kainuun sote-kuntayhtymän luottamushenkilöedustaja

Kainuun sotien hallitus on hyväksynyt terveystieteiden tutkimuskeskuksen Kainuun sotien rahoitusosuuden.

Kajaanin kaupunginhallituksen edustaja

Taloussuunnittelu ja taloudensopeuttamissuunnitelma ovat agendalla. Tuulivoimastrategiaa työstetään ja kuntalaisia on kuultu asiassa. Kuntalaisten turvallisuus ja Euroopan turvallisuustilanne on ollut esillä ja puhuttanut paljon. Kuntalaisille tiedottaminen on tärkeää. Kajaanin elinvoiman ylläpitäminen ja saavutettavuus ovat keskeisiä asioita, joita pohditaan. Kaupunkistrategia on tulossa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Mitä muutoksia tuo uusi Kainuun hyvinvointialue kaupungin toimintoihin. Aloitteita on ollut paljon lista-asioissa.

Ympäristötekniikan toimialan edustaja

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen hanke on nyt käynnissä. Kaupungin osuus on 30 000 euroa. Kainuun sotien osuus on 23 000 euroa. Luken kustannusarvion mukaan hankkeen summa on 148 000 euroa. Kahden viikon päähän on sovittu yhteispalaveri asian liittyen.

Kainuun sote-kuntayhtymän vammaispalvelujen edustaja

Vammaispalveluissa on aloitettu tiimityö. Hyviä kokemuksia on tästä ollut ja tiimityö on lähtenyt hyvin käyntiin. Tiimit ovat: Arviointi uudet asiakkaat, lapset ja nuoret, palveluasuminen ja kotiin annettavat palvelut. Tiimeillä on toimialueena koko Kainuu.

Yhdistykset

Toiminnan odotetaan pikkuhiljaa virkistävän. Tutun Tuvan käyttö on lisääntynyt ja ollaan menossa kohti normaalia toimintaa. Kainuun alueella on vielä rajoituksia ja suosituksia voimassa. Tuleva kesä on ehkä vilkkaampi toiminnan suhteen.

§ 7

Kajaanin kaupungin vammaisneuvoston edustajan ja varaedustajan nimeäminen hyvinvointialueen vammaisneuvostoon

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kainuun väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) tai aluehallitus tulee pyytämään Kainuun kuntien vammaisneuvostoja nimeämään edustajan ja varaedustajan hyvinvointialueen vammaisneuvostoon.

Laki hyvinvointialueesta 611/2021

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210611>

Lain 32 § Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Ehdotus

Vammaisneuvosto keskustelee asiasta.

Päätös

Asiasta keskusteltiin ja vammaisneuvoston varsinaiseksi jäseneksi hyvinvointialueen vammaisneuvostoon valittiin Kaija Patronen ja varajäseneksi valittiin Jorma Väyrynen.

Kun virallinen pyyntö tulee aluehallitukselta, niin sihteeri lähettää tiedon nimeämispyyntöä lähettäjälle.

§ 8

Esteettömien ja vaativien esteettömien talvireittien testaaminen tapahtuma maaliskuussa 2022 Vuokatissa

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Arto Heikkinen projektipäällikkö, Kokonaisvaltaisen esteettömän luontomatkojen askelmerkit Kainuussa eNature – esteetön luontomatkojen 10.2.2022:

Viikoille 11 ja 12 on suunnitteilla Vuokattiin esteettömien ja vaativien esteettömien talvireittien testaaminen -tapahtuma.

Testaussuunnitelma

Käytössä on yksi parahihtokelkka pyörätuolia käyttävälle. Hiihto- ja lumikenkäilyvarusteita vuokrataan tarpeiden mukainen määrä. Myös sähköisen paksupyörän (fatbike) vuokraaminen on mahdollista, mikäli se on testaajien osalta mahdollista käyttää. Omia varusteita ei siis tarvitse.

Ideaali testiryhmän koko olisi noin 3-5 henkilöä, jossa mukana olisi 1-2 kelkkahiihtäjää (kahden hengen osalta kelkan käyttöä joutuu vuorottelemaan) ja 3-4 pystyhihtäjää erilaisilla toimintakyvyillä.

Hankkeen puolesta hoidetaan kuljetukset Kajaanista Vuokattiin ja takaisin sekä ruokailut päivän aikana. Testit pyritään suorittamaan elämyksellisesti toivottavasti kauniissa kevätsäässä Vuokatin talvireiteillä.

Testipäivän aikana suoritetaan myös valo- ja videokuvauksia, joita käytetään reittien markkinointiin ja esteettömien talvimatkojen mahdollisuuksien esille tuontiin.

Testaus olisi paras suorittaa kahtena peräkkäisenä päivänä. Ehdotus on, että testaus olisi mahdollista joko ke 16.3.–su 20.3.2022 tai vaihtoehtoisesti ke 23.3.–su 27.3.2022 kahtena peräkkäisenä päivänä.

Alustava aikataulukko

Testipäivä 1:

8.00 Tapaaminen Kamkilla perehdytys päivään, kuvauslupa, vakuutukset. Tämä voi olla myös edellisenä päivänä.

8.50-9.30 Siirtyminen Vuokattiin

9.30-10.15 Jäätionlammen laavu kahvit ja leivät

10.15-12.00 Jäätion monikäyttöuran testaaminen ja kuvaaminen suksilla ja hiihtokelkalla. Myös lumikengillä mahdollista liikkua.

Vammaisneuvosto

12.00-13.00 Lounas jossakin Vuokatin ruokapaikassa
13.00-15.00 Särkisen jääladun testaaminen ja kuvaaminen suksilla ja hiihtokelkalla.
(Mikäli aikaa jää myös Tenetinvirran rantalatu)
15.00-15.30 Paluu Kajaaniin

Testipäivä 2:

9.00 Siirtyminen Vuokattiin
9.40 -12.00 Katinkullan monikäyttöuran testaaminen ja kuvaaminen hiihtokelkalla,
suksilla, lumikengillä ja ehkä myös pyörällä.
12.00-13.00 Retkilounas Kaarreniemen laavulla
13.00-15.00 Paluu Katinkultaan Aurinkolatua tai monikäyttöuraa pitkin.
15.00-15.30 Paluu Kajaaniin

Ehdotus

Kapova ry tiedottaa potilas- ja vammaisjärjestöjä ko. tapahtumasta.

Päätös

Rauni Heiskanen lähtee tapahtumaan vammaisneuvoston edustajana.

§ 9

Nuorisovaltuuston edustajan ja varaedustajan nimeäminen vammaisneuvostoon

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vammaisneuvosto ehdottaa kaupunginhallitukselle, että nimettäisiin nuorisovaltuuston edustaja ja varaedustaja vammaisneuvostoon.

Päätös

Vammaisneuvosto lähettää kaupunginhallitukselle pyynnön, että kaupunginhallitus nimeäisi nuorisovaltuuston edustajan ja varaedustajan vammaisneuvostoon.

§ 10

Vammaisneuvoston muut ja tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2022

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

1.

Vammaispalvelujen sosiaalityön uudistus 1.2.2022 alkaen

Kainuun sotien vammaispalvelujen sosiaalityö uudistuu 1.2.2022 alkaen. Perinteinen jako kehitysvamma- ja vammaispalveluihin poistuu, ja jatkossa jokaisella vammaispalvelujen sosiaalityöntekijällä ja –ohjaajalla on sekä vammaispalveluiden että kehitysvamma- palveluiden asiakkuuksia hoidettavanaan. Kehitysvamma- ja vammaispalveluiden rajan häivyttämisellä varaudutaan uudistuvaan vammaispalvelulakiin, joka ei näillä näkymin enää tunne jakoa vammaisiin ja kehitysvammaisiin asiakkaisiin.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2022. Uudistuksen myötä turvataan edelleen lähipalvelut. Vammaispalveluiden toimistot Kajaanissa, Sotkamossa, Suomussalmella ja Kuhmossa säilyvät. Asiakkaalle näkyvä muutos on, että eriytetään sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan työtehtäviä ja jaetaan työntekijät tiimeihin, joten asiakkaan nykyinen työntekijä voi uudistuksen myötä vaihtua. Myös palvelun hakeminen uudistuu. Uuden asiakkaan vammaispalveluhakemus lähetetään arviointitiimiin. Mikäli asiakkaalla on jo jokin vammaispalvelusta myönnetty palvelu, eli hän on vammaispalvelujen asiakas, hakemus lähetetään asiakkuuden mukaiseen tiimiin. Poikkeuksen tästä tekee omaishoidon tuki, jossa hakemukset lähetetään aina suoraan joko Lapset ja nuoret, Kotiin annettavat palvelut tai Palveluasumisen -tiimeihin käsiteltäviksi.

Asiakasta ei pompotella, vaan hänen asiakkuutensa hoidetaan aina yhden tiimin toimesta. Arviointitiimi antaa neuvontaa ja ohjausta vammaispalveluista. Arviointitiimi voi myös selvittää henkilön oikeutta vammaispalveluihin. Arviointitiimissä ei ole asiakkuuksia, vaan asiakkuuden alkaessa henkilö siirtyy joko Lapset ja nuoret, Kotiin annettavat palvelut tai Palveluasumisen -tiimin asiakkaaksi. Lapset ja nuoret -tiimin asiakkaat ovat 0–25-vuotiaita. Tiimistä hoidetaan kaikki tämän ikäryhmän vaikeavammaisten- ja kehitysvamma- palvelut, omaishoidon tuki, asumispalvelut ja perhehoito. Kotiin annettavat palvelut -tiimin asiakkaat ovat yli 26-vuotiaita vammaispalveluiden asiakkaita, joilla ei ole pitkäaikaisen palveluasumisen päätöstä. Tiimistä hoidetaan yli 26-vuotiaiden vaikeavammaisten- ja kehitysvamma- palvelut, omaishoidon tuki ja tilapäinen perhehoito. Tiimin asiakkaina voi olla jonkun muun kuin vammaispalveluiden palveluasumisessa oleva asiakas.

Palveluasuminen -tiimin asiakkaat ovat yli 26-vuotiaita. Asiakkailla on pitkäaikainen asumispalvelupäätös. Asiakas voi asua perhehoidossa, oman toiminnan yksikössä tai ostopalveluna hankitussa asumisyksikössä. Tästä tiimistä hoidetaan myös vaikeavammaisen palveluasuminen kotiin -päätöksellä olevien asiakkaiden sekä kehitysvammaisten asumisen ohjauksen asiakkaiden sosiaalityön asiat.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

2.

Aloitelaatikko ja sähköpostiosoite vammaisneuvosto@kajaani.fi

Päätös

Vammaisneuvostolle avataan posti vammaisneuvosto@kajaani.fi.

Vammaisneuvostolle voi lähettää postia kaupungintalon seinässä olevaan lukolliseen laatikkoon.

Vammaisneuvosto ehdottaa, että Tutun Tuvalle laitetaan lukollinen laatikko.

§ 11

Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Päätös

Seuraava kokous on 7.4.2022 klo 14.00.

Kajaanin kaupunginhallitus
Pohjolankatu 13, Kajaani

LIITE 1

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2021

YLEISTÄ

Vammaisneuvosto on kaupungin ja kansanterveys-, potilas- ja vammaisjärjestöjen yhteistyöelin. Neuvosto perustettiin kaupunkiimme vuonna 1983. 1990-luvun lopulle asti vammaisneuvosto toimi perusturvalautakunnan alaisena, josta se siirrettiin Kajaanin kaupunginhallituksen alaisuuteen vuonna 2003.

HALLINTO

Kajaanin kaupunginhallitus asetti kokouksessaan 17.10.2017 § 235 Kajaanin vammaisneuvoston toimikaudelle 2017–2021 sekä vahvisti vammaisneuvoston kokoonpanon. Vammaisneuvosto aloitti uuden toimikautensa järjestäytymiskokouksella 2.11.2017.

Koronavirusepidemia rajoitti toimintaa ja vammaisneuvosto käytti 3 500 euron määrärahastaan 2270,48 euroa.

Kajaanin kaupunginhallitus ohjaa vammaisneuvoston toimintaa vuosittain myönnetyllä määrärahalla. Määräraha oli vuonna 2021 3 500 euroa.

Varsinainen toiminta

Toiminnan painopisteet vuonna 2021

Kajaanin vammaisneuvosto on Kajaanin kaupungin ja sen alueella toimivien vammaisjärjestöjen ja yhteisöjen pysyväisluonteinen yhteistyöelin sekä toimielin, jonka kautta asukkailla on vaikuttamismahdollisuus Kajaanin kaupungin toimintaan.

Vammaisneuvoston tehtävänä on hoitaa ja valvoa vammaisten etuja. Vammaisneuvosto tekee yhteistyötä vammaisjärjestön edustajien, kaupungin virkamiesten ja luottamushenkilöiden kanssa ja etsii yhdessä toimivia ratkaisuja esteettömään, yhdenvertaiseen ja kestäväan kaupunkiimme suunnitteluun mm. olemalla mukana eri toimitilojen suunnittelu-, valmistelu- ja kehittämisvaiheissa sekä antamalla eri toimijoille lausuntoja ja kannanottoja.

Pitkäjänteisen vammaispolitiikan toteuttaminen Kajaanissa edellyttää edelleen tiivistä yhteistyötä eri hallintokuntien kesken, ja kaupungin tulevien strategiaohjelmien työryhmiin osallistumista sekä jatkuvaa keskustelua painopisteistä ja

tarkoituksenmukaisista toteuttamistavoista. Toiminta- ja taloussuunnittelu perustuu näihin painopisteisiin.

Vammaisneuvostolla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, ja määrärahoista päättää kaupunginhallitus vuosittain.

Kajaanin vammaisneuvoston vuoden 2021 toiminnan pääpainopisteinä olivat kaupunkiympäristön esteettömyys ja yhteistyö Kaukaveden, ympäristöteknisen toimialan tilakeskuksen kanssa suunnittelu ja kunnossapito asioissa.

Kokous 11.2.2021

Vammaisneuvosto sai tietoa OLKA Kainuu ja LuPeOs (Terveysmetsä suunnitelma) -hankkeista.

Kaikille avoimet opastetut 3 kesäkierrosta yhdellä invataksilla päätettiin toteuttaa myös vuonna 2021.

Toimintakertomus vuodelta 2020 hyväksyttiin.

Kokous 6.5.2021

Vammaisneuvoston mielestä Kajaanissa tarvitaan esteettömyyden kokonaistarkastelu ja on tarpeen tehdä esteettömyyskartoitus ja -suunnitelma. Ympäristöteknisen toimialan suunnitteluyksikkö kysyy konsulttiyhtiöltä, mitä kartoituksen ja suunnitelman tekeminen maksaa. Toteutus on syksyllä. Vammaisneuvosto osallistuu kartoituskävelykierrokselle ja suunnitelman tekemiseen. Vanhusneuvostoa pyydettiin nimeämään edustajat kartoituskävelykierrokselle ja -suunnitelman tekemiseen.

Kokous 23.9.2021

Esteettömyyskartoitus alue on päätetty ja alue käydään systemaattisesti läpi kartoituksessa (alueen kartta on Ramboll Oy:n tarjouksessa). Vammaisneuvoston jäsenet esittivät kohteita, joissa on hyvä käydä. Sellaisia kohteita ovat:

- Palvelutalot liikenneympyrän lähellä (mm. Arvola-koti).
- Kajaanihalli
- Virastotalojen alue
- Keskussairaalan alue
- Rautatieasema
- Museot
- Torialue
- Seminaarinkoulu

- Kalevan koulu
- Kaukametsän -sali

Esteettömyyskartoitus suoritettiin 24.9.2021 ja kartoitukseen osallistui vammaisneuvoston jäseniä, vanhusneuvoston edustaja ja Ramboll Oy:n edustaja. Kartoituksessa tehdyt havainnot ja puutteet kirjattiin ylös.

Kokous 22.11.2021

Ramboll Oy:n edustaja esitteli esteettömyyskartoituksen tulokset. Esteettömyyden tilaa kartoitettiin muun muassa terveystakesuksesta Kauppakadun suuntaan. Kartoituksessa käytiin läpi erikoistason (sairaala ja palvelutalo ympäristö) ja perustason kohteita. Esteettömyyskartoituksen mukaan Kajaanin esteettömyyden tila on kohtuullisen hyvä. Kartoituksessa havaittiin kuitenkin puutteita, joita voidaan lähteä parantamaan: Suojateiden reunatuet ovat kiireellisin parannettava asia, liuskat eivät saa olla liian jyrkkiä, liikennevalojen painonappien sijoitteluun tulee kiinnittää huomiota, linja-autopysäkkien parempi erottuminen, turhat kynnykset pitää poistaa, routavaurioiden korjaaminen ja penkkejä tulee olla säännöllisin väliajoin. Jatkotoimet ovat mainittu esteettömyys-suunnitelmassa. Vammaisneuvosto lähettää raportin tiedoksi muun muassa kiinteistönomistajille, Kainuun sotelle ja muille tahoille otettavaksi huomioon esteettömyyden parantamiseksi. Uuden vammaisneuvoston käsittelyssä raportti on alkuvuonna 2022.

Toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksyttiin vuodelle 2022.

Vammaisneuvosto sai tietoa Järjestöasiain neuvottelukunnasta (JANE).

Väitöskirjan tekijä halusi kuulla kokemuksia, minkälaisena olet itse kokenut ikääntymisen tai iän mukanaan tuomat toimintarajoitteet? Kuinka ympäristösi on suhtautunut tähän? Kuinka palvelujärjestelmä on tukenut tässä elämänvaiheessa? Oletko havainnut erilaisia myönteisiä tai kielteisiä asenteita joko vammaisuuteen tai ikääntymiseen liittyen? Tutkimus toteutetaan Suomen Akatemian rahoittamassa Ikääntymisen ja hoivan tutkimuksen huippuyksikössä. Vammaisneuvoston jäseniä pyydettiin lähettämään kirjoituksiaan ja kokemuksiaan väitöskirjan tekijälle vuoden loppuun mennessä.

Kajaanin vammaisneuvoston kokoonpano vuosina 2017–2021

Vammaisneuvostossa ovat edustettuina kansanterveys-, potilas- ja vammaisjärjestön viisi (5) edustajaa, Kajaanin kaupunginhallituksen 1 edustaja, ympäristöteknisen toimialan 1 edustaja, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallituksen 1 edustaja, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän vammaispalvelujen 1 edustaja. Kaikilla edustajilla on henkilökohtainen varajäsen.

Varsinaiset jäsenet

Ulla Juntunen (Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän edustaja), Hilikka Kananen (Kapova ry/jäsen), Päivi Fonselius (Kajaanin kaupunginhallituksen edustaja), Jari Kauppinen (ympäristötekniikan toimialan edustaja), Anja Kemppainen (Kapova ry/jäsen), puheenjohtaja Kaija Patronen (Kapova ry/jäsen), Tarja Karjalainen (Kapova ry/jäsen), varapuheenjohtaja Jorma Väyrynen (Kapova ry/jäsen) sekä Pertti Varimo (Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallituksen edustaja).

Kokoukset

Vuonna 2021 vammaisneuvoston kokouksia oli neljä: 11.2.2021, 6.5.2021, 23.9.2021 ja 22.11.2021. Vammaisneuvoston kokoukset kuluneella vuodella pyrittiin pääsääntöisesti pitämään Kajaanin kaupungin tiloissa. Tilat ovat esteettömät.

Koronavirusepidemian aikana kokoukset voitiin pitää noudattaen turvaohjeistuksia.

Koulutus

Ei osallistumista.

Tiedotustoiminta

Vammaisneuvoston jäsenet ovat sitoutuneet tiedottamaan vammaisneuvoston toiminnasta järjestöilleen.

Vammaisneuvosto on lisännyt tiedottamista ja yhteistyötä Kajaanin kaupungin viestintäsihteerin kanssa.

Kutsuja ja yhteydenottoja on tullut yksityisistä yrityksistä.

Vammaisneuvoston esite päivitettiin vuoden 2021 alussa.

Yhteistyö ja teemat

Yhteistyötä on tehty Kajaanin kaupungin ympäristötekniikan toimialan, Kapova ry:n kanssa ja Kajaanin Matkailuoppaiden kanssa.

Vammaisneuvoston jäsenten osallistuminen kokouksiin

Kunnan vammaisneuvostoista on säädetty kuntalain (410/2015)28 §:ssä. Laki tuli voimaan 1.5.2015, mutta merkittävää osaa laista on sovellettu vasta 1.6.2017 lukien.

Asema	Nimi	Edustaa	Varajäsen
Puheenjohtaja	Kaija Patronen (4)	Kapova ry	Tuula Grönlund (0)
Jäsen	Hilkka Kananen (4)	Kapova ry	Pirjo Leinonen (0)
Jäsen	Anja Kemppainen (3)	Kapova ry	Jouko Moilanen (0)
Jäsen	Tarja Karjalainen (3)	Kapova ry	Lauri Niiranen (0)
Varapuheenjohtaja	Jorma Väyrynen (4)	Kapova ry	Jorma Hiltunen (0)
Kaupunginhallitus	Päivi Fonselius (2)		Raili Myllylä (0)
Ympäristötekni- nen toimiala	Jari Kauppinen (4)		Vesa Kaikkonen (0)
Sote ky:n hallitus	Pertti Varimo (2)		Hannu Suutari (2)
Sote ky, vammais- palvelut	Ulla Juntunen (3)		Maarit Rautianen (1)
Kajaanin kaupunki sihteeri	Tuula Heikkinen (4)		